

Sayı: 17812098-TİM.AKİB.GSK.UYG.2025/1911-6223
Konu: Serbest Bölgelerden İhracat

Mersin, 27/11/2025

Sayın Üyemiz,

Tarım ve Orman Bakanlığı Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü Mersin Zirai Karantina Müdürlüğünden alınan 26.11.2025 tarihli bir yazıda; ihraç edilmek istenen bitki ve bitkisel ürünler için Tarım ve Orman Bakanlığınca düzenlenen Bitki Sağlık Sertifikalarının (BSS) 15.02.2024 tarihi itibarıyla QR kodlu olarak düzenlendiği, düzenlenen BSS'ler için Belge ID'si (TPS ID) oluşturulması halinde QR kod aracılığıyla yapılan sorgulamalarda sertifika düzenlenen sevkiyatların Türkiye'den çıkış yapıp yapmadığına ilişkin bilgiye erişilebildiği, bu bilginin sağlanabilmesi için ihracatçı firmaların sistemden aldıkları TPS ID numaralarını ihracat beyannamesinin ilgili alanında beyan etmelerinin gerektiği ve böylece QR kod okutulduğunda sevkiyatın Türkiye'den çıkıp çıkmadığı bilgisinin görülebildiği ifade edilmektedir.

Bununla birlikte yazıda, Serbest Bölgelerden ihraç edilmek amacıyla düzenlenen BSS'ler için TPS ID numarası alınmasına rağmen ihracat aşamasında ihracat beyannamesi açılmadığından TPS ID'nin beyan edilemediği, bu nedenle transit beyannameleri ile ihraç edilen ürünlerde BSS üzerindeki QR kodun okutulması hâlinde sevkiyatın yurtdışına çıkıp çıkmadığı bilgisinin görüntülenemediği belirtilmektedir.

Devamında, söz konusu sorunun çözümü amacıyla Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü tarafından gerekli teknik düzenlemelerin yapıldığı; Transit Programı (NCTS) üzerinden verilen transit beyannamelerinde "Kalemler" başlığı altında yer alan "Destekleyici Belgeler" alanına "BSS Kodu" türünün eklenebilmesi için gerekli altyapının oluşturulduğu ifade edilmektedir.

Ayrıca yazıda, ihracatçı firmaların TPS ID numaralarını Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün NCTS programı üzerinden verilen transit beyannamelerinde beyan etmeleri gerektiği, beyanname tescilinin ardından belgenin "Kapanmış" statüye geçmesinin sağlanmasının zorunlu olduğu belirtilmektedir.

Son olarak, ithalatçı ülke kontrol görevlilerinin BSS üzerinde yer alan QR kodu kullanarak yaptıkları sorgulamalarda sevkiyatın çıkış bilgilerinin doğrulanabilmesi ve ürünlerin giriş gümrüklerinde gecikmeye uğramaması için ihracatçı firmaların NCTS üzerinden verilen transit beyannamelerinde TPS ID bilgisine yer vermeleri gerektiği bildirilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

Dr. Osman ERŞAHAN
Genel Sekreter Yrd.

